

Samling af Afgørelser

Sag C-191/16

Romano Pisciotti
mod
Forbundsrepublikken Tyskland

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Landgericht Berlin)

»Præjudiciel forelæggelse – unionsborgerskab – artikel 18 TEUF og 21 TEUF – udlevering til Amerikas Forenede Stater af en statsborger i en medlemsstat, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed – udleveringsaftale mellem Den Europæiske Union og dette tredjeland – EU-rettens anvendelsesområde – udleveringsforbud, der kun finder anvendelse på de nationale statsborgere – begrænsning af den frie bevægelighed – begrundelse støttet på bekæmpelsen af straffrihed – proportionalitet – underretning af unionsborgerens oprindelsesmedlemsstat«

Sammendrag – Domstolens dom (Store Afdeling) af 10. april 2018

1. *Unionsborgerskab – retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område – anmodning, som et tredjeland tilstiller en medlemsstat med henblik på udlevering af en unionsborger, der er statsborger i en anden medlemsstat, og som har udøvet sin ret til fri bevægelighed i den førstnævnte medlemsstat – anmodning om udlevering fremsat inden for rammerne af aftalen mellem EU og USA om udlevering – den pågældende borgers situation er omfattet af EU-rettens anvendelsesområde*

(Art. 18 TEUF og 21 TEUF)

2. *Unionsborgerskab – retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område – anmodning, som et tredjeland tilstiller en medlemsstat med henblik på udlevering af en unionsborger, der er statsborger i en anden medlemsstat, og som har udøvet sin ret til fri bevægelighed i den førstnævnte medlemsstat – anmodning om udlevering fremsat inden for rammerne af aftalen mellem EU og USA om udlevering – udleveringsforbud, der er fastsat i national ret i den medlemsstat, for hvilken anmodningen er blevet fremsat, og som kun finder anvendelse på de nationale statsborgere – tilladt – betingelser*

(Art. 18 TEUF og 21 TEUF)

1. EU-retten skal fortolkes således, at i et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor en unionsborger, der har været genstand for en anmodning om udlevering til Amerikas Forenede Stater, med henblik på en eventuel gennemførelse af denne anmodning er blevet anholdt i en anden medlemsstat end den, hvor den pågældende er statsborger, er denne borgers situation omfattet af EU-rettens anvendelsesområde, for så vidt som den nævnte borger har udøvet sin ret til at færdes frit i Den Europæiske Union, og for så vidt som anmodningen om udlevering er blevet fremsat inden for rammerne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater om udlevering af 25. juni 2003.

(jf. præmis 35 og domskonkl. 1)

2. I et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor en unionsborger, der har været genstand for en anmodning om udlevering til Amerikas Forenede Stater, inden for rammerne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater om udlevering af 25. juni 2003 og med henblik på en eventuel gennemførelse af denne anmodning er blevet anholdt i en anden medlemsstat end den, hvor den pågældende er statsborger, skal artikel 18 TEUF og 21 TEUF fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at den anmodede medlemsstat på grundlag af en forfatningsmæssig regel skelner mellem sine egne statsborgere og statsborgere fra andre medlemsstater og giver tilladelse til denne udlevering, skønt den ikke tillader udlevering af sine egne statsborgere, for så vidt som den anmodede medlemsstat forinden har givet de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor denne borger er statsborger, mulighed for at gøre krav på den pågældende inden for rammerne af en europæisk arrestordre, og for så vidt som den sidstnævnte medlemsstat ikke har truffet nogen foranstaltninger i denne retning.

I denne henseende har Domstolen fastslået, at det er vigtigt at give forrang til udvekslingen af oplysninger med den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger, med henblik på i givet fald at give denne medlemsstats myndigheder mulighed for at udstede en europæisk arrestordre i retsforfølgelsesøjemed. Når en medlemsstat, som en unionsborger, der er statsborger i en anden medlemsstat, har begivet sig til, bliver tilstillet en anmodning om udlevering af et tredjeland, med hvilket den førstnævnte medlemsstat har indgået en udleveringsaftale, skal den således underrette den medlemsstat, hvor den nævnte borger er statsborger, og på anmodning fra den sidstnævnte medlemsstat i givet fald overgive borgeren til denne i overensstemmelse med bestemmelserne i rammeafgørelse 2002/584, dog forudsat at denne medlemsstat i henhold til national ret har kompetence til at retsforfølge personen for handlinger begået uden for dens nationale område (jf. i denne retning dom af 6.9.2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, præmis 48 og 50). Selv om denne løsning, således som det fremgår af præmis 46 i dom af 6. september 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), blev valgt i en sammenhæng, som var kendetegnet ved, at der ikke forelå nogen international udleveringsaftale mellem Unionen og det pågældende tredjeland, finder den anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor aftalen mellem EU og USA indrømmer den anmodede medlemsstat beføjelse til ikke at udlevere sine egne statsborgere. Denne konklusion kan ikke drages i tvivl af det argument, som er blevet fremført af visse regeringer, der har afgivet indlæg, og hvorefter det i det væsentlige er blevet gjort gældende, at den omstændighed, at en anmodning om overgivelse i henhold til en europæisk arrestordre skal gives forrang for en anmodning om udlevering fremsat af Amerikas Forenede Stater, ville berøve den i artikel 10, stk. 2 og 3, i aftalen mellem EU og USA indeholdte regel, hvorefter den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat ved et sådant sammenfald skal træffe afgørelse om, hvilken stat personen skal overgives til, på grundlag af samtlige relevante forhold, sin virkning. Den omstændighed, at den i nærværende doms præmis 51 omhandlede samarbejdsordning eventuelt står i vejen for en anmodning om udlevering til et tredjeland ved at give forrang til en europæisk arrestordre, og dette med henblik på at handle på en måde, der er mindre indgribende i udøvelsen af retten til at færdes frit (jf. i denne retning dom af 6.9.2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, præmis 49), frembyder nemlig ikke en automatisk karakter. Med henblik på at sikre målet om at bekæmpe den pågældende persons straffrihed for de handlinger, vedkommende foreholdes i anmodningen om udlevering, er det således et krav, at den europæiske arrestordre, der eventuelt er blevet udstedt af en anden medlemsstat end den anmodede medlemsstat, i det mindste vedrører de samme handlinger, og at udstedelsesmedlemsstaten, således som det fremgår af præmis 50 i dom af 6. september 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), har kompetence i henhold til sin nationale ret til at retsforfølge personen for sådanne handlinger, selv når de er blevet begået uden for dens område.

(jf. præmis 51-54 og 56 samt domskonkl. 2)